

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

2005 m. gegužės 3 d. Nr.1020-9-23
Vilnius

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 2-ojo departamento direktorės Vidos Atraškienės 2004-05-31 pavedimu Nr. 1020-9 vyresnioji valstybinė auditorė Aurelija Brukštutė atliko Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos finansinį auditą.

Audito užduotis

Audituojamas subjektas – Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – Komisija), adresas Vilniaus g. 27, Vilnius, identifikavimo kodas 8873635. Audituojamu laikotarpiu iki 2004-02-19 Komisijos pirmininko pareigas ėjo Vytautas Andriulis. Nuo 2004-02-20 Komisijos pirmininko pareigas ėjo 2004-02-19 Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. IX-2036 paskirtas Algirdas Meškauskas. Vyriausiąja finansininke 2004 m. dirbo Aurelija Miškinienė.

Audituotos 2004 metų finansinės ataskaitos: Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-01-01 balansas (Forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-01-01 ataskaita (Forma Nr. 2), kitos ataskaitos (Formos Nr. 5, 6, 8, B-1, B-11) ir apyskaitos (Formos Nr. 3, 4, 7).

Šio finansinio audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2004 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausanti turtą, dalis.

Ši ataskaita nurodo tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinių ataskaitų vertinimas bus pateiktas valstybinio audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka ir įstaigos finansinės veiklos rezultatai

Finansinis auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 patvirtintus Valstybinio audito reikalavimus (2004-01-20 įsakymo Nr.V-12 redakcija).

Ištyrus vidaus kontrolės aplinką ir rizikos faktorius, susijusius su įstaigos veikla ir apskaitos sistema, buvo atliktos savarankiškos (detalios) audito procedūros pagal parengtas audito programas šioms audito sritims: darbo užmokesčio bei įnašų socialiniam draudimui, pinigų, ilgalaikio turto ir išlaidų. Sandorių auditas atliktas pagal ilgalaikio turto ir išlaidų audito programas, trumpalaikio turto ir atsargų auditas atliktas pagal išlaidų audito programą, o gautinų ir mokėtinų lėšų auditas atliktas pagal visas numatytas audito programas. Audito metu buvo surinkti įrodymai audito nuomonei pareikšti.

Komisija 2004 metais vykdė vieną programą „Korupcijos prevencijos vykdymas valstybės ir savivaldybių institucijose“. Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2003-12-11 Nr. IX-1884, su vėlesniais pakeitimais) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-02-03 nutarimu Nr. 110 „Dėl 2004 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) Komisijos vykdomai programai buvo patvirtinta 783,0 tūkst. Lt asignavimų: 668,0 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 430,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 115,0 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Komisija 2004 metais gavo 775,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, panaudojo 774,8 tūkst. Lt pagal Išlaidų sąmatoje numatytus išlaidų straipsnius (2004 metų kasinės išlaidos sudaro 774,8 tūkst. Lt), o 0,4 tūkst. Lt nepanaudotų asignavimų laiku gražino į valstybės biudžetą. 2004 metų faktinės išlaidos sudaro 687,0 tūkst. Lt arba 87,8 tūkst. Lt (774,8 – 687,0) mažiau negu patvirtinti asignavimai. Didžiausią skirtumą sudaro 2004 metais atliktas 80,0 tūkst. Lt avansinis mokėjimas UAB „Solmetra“ už Komisijos interneto svetainės ir deklaracijų/dokumentų valdymo programos sukūrimą 2005 metais (2004-12-10 sutartis Nr. MS-19-(6.10)).

Komisija su finansinėmis ataskaitomis pateikė Programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo 2005-01-01 ataskaitą (Forma Nr. B-12), kurios duomenimis programos uždavinys 2004 metais buvo įgyvendintas ne pagal visus vertinimo kriterijus.

Klaidos, pažeidimai, netikslumai

Tuometinis Komisijos pirmininkas Vytautas Andriulis 2004-02-19 išleido įsakymus Nr. P-4 „Dėl atleidimo iš Komisijos nario pareigų“ ir Nr. P-5 „Dėl atleidimo iš Komisijos pirmininko pareigų“. Įsakymu Nr. P-4 „Dėl atleidimo iš Komisijos nario pareigų“ Antanas Dapšys atleistas iš Komisijos nario pareigų pasibaigus kadencijai, išmokant jam dviejų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinę išmoką, o įsakymu Nr. P-5 „Dėl atleidimo iš Komisijos pirmininko

pareigų“ Komisijos pirmininkas V. Andriulis atleistas iš Komisijos pirmininko pareigų, išmokant jam dviejų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinę išmoką. Įsakymų pagrindais nurodyta Lietuvos Respublikos darbo kodekso 140 straipsnio 2 dalis ir atitinkamai Lietuvos Respublikos Seimo 2004-02-19 nutarimas Nr. IX-2035 „Dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narių“ ir nutarimas Nr. IX-2036 „Dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko“.

Darbo kodekso 140 straipsnio 2 dalis numato, kad nutraukus darbo sutartį Darbo kodekso III dalies XII skyriaus IV skirsnyje (išskyrus Kodekso 125 ir 126 straipsniuose bei 127 straipsnio 1 dalyje nustatytus atvejus) ir kituose įstatymuose nustatytais atvejais, kai nėra darbuotojo kaltės, jam išmokama jo dviejų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, jeigu įstatymai ar kolektyvinės sutartys nenustato kitaip.

Komisijos pirmininkas V. Andriulis ir Komisijos narys A. Dapšys nebuvo atleisti nei Darbo kodekso 140 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais, nei kituose įstatymuose nustatytais atvejais, kai nėra darbuotojo kaltės. Darbo sutartys nei su Komisijos pirmininku, nei su Komisijos nariais nebuvo sudarytos. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas ir Lietuvos Respublikos Seimo 1999-06-10 nutarimu Nr. VIII-1223 (2003-03-20 nutarimo IX-1387 redakcija) patvirtinti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuostatai ar kiti teisės aktai Komisijos narių atleidimo atvejų specialiai nereglamentuoja. Taigi Komisijos nariui, nepatvirtintam naujai Komisijos pirmininko kadencijai, ir Komisijos nariui, atleistam pasibaigus kadencijai, teisinio pagrindo mokėti išeitinę išmoką nebuvo. Komisijos pirmininkui V. Andriuliui neteisėtai buvo apskaičiuota 12422,32 Lt, išmokėta 8141,70 Lt, o Komisijos nariui A. Dapšiui neteisėtai buvo apskaičiuota 1824,56 Lt, išmokėta 1451,52 Lt išeitinių išmokų. Taip Komisijai padaryta 14246,88 Lt (12422,32+1824,56) materialinė žala. Atsižvelgiant į tai, kad buvęs Komisijos narys A. Dapšys 2005-01-27 į Komisijos banko sąskaitą gražino 1376,37 Lt, t.y. dalį gautos išeitinės išmokos (Komisija iš A. Dapšio 1376,37 Lt gautą sumą 2005-03-22 pervedė į valstybės biudžetą), materialinė žala sudaro 12870,51 Lt (14246,88-1376,37).

Komisijai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-03-31 nutarimu Nr. 383 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 14 d. nutarimo Nr. 415 „Dėl negyvenamųjų patalpų Vilniuje, Vilniaus g. 27, perdavimo“ dalinio pakeitimo“ buvo perduota valdyti ir naudoti patikėjimo teise 112,61 kv. metro patalpos, esančios adresu Vilniaus g. 27, Vilnius. Pagal Komisijai audito metu pateiktus VĮ Valstybės turto fondo duomenis, šių patalpų įsigijimo vertė yra 147986,10 Lt. Be to, Komisija 2002 metais padidino patikėjimo teise valdomų patalpų plotą, už 167249,00 Lt rekonstravusi 139,47 kv. metro patalpas šio pastato palėpėje. Visas 252,08 kv. metro patalpas Komisija 2002 metais įregistravo Žemės ir kito nekilnojamo turto registre.

Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas į apskaitą įtraukti visas ūkinės operacijas, susijusias su turto dydžio arba struktūros pasikeitimu, to paties įstatymo 12 straipsnio 4 dalis nustato, kad ūkinių operacijų duomenys užregistruojami ūkinės operacijos dieną arba iškart po to, kai yra galimybė tai padaryti. Nesilaikydama minėto įstatymo ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 16.1 ir 30 punktų nuostatų, Komisija anksčiau minėtų patikėjimo teise valdomų ir naudojamų 252,08 kv. metro ploto patalpų nebuvo įtraukusi į ilgalaikio turto buhalterinės apskaitos registrus ir finansines ataskaitas. Komisijos vidaus kontrolės priemonės neužtikrino, kad klaida būtų laiku pastebėta ir ištaisyta.

Pagal audito metu pateiktas rekomendacijas Komisija minėtas klaidas ištaisė ir šias patikėjimo teise valdomas ir naudojamas patalpas buhalterinės apskaitos registruose užregistravo ir 2004 m. finansinėse ataskaitose nurodė 315 235,10 Lt verte.

Kiti pastebėjimai

Lietuvos Respublikos Seimo 1999-06-10 nutarimu Nr. VIII-1223 (2003-03-20 nutarimo IX-1387 redakcija) patvirtintų Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuostatų 12 punkto 6 papunktis nustato, kad Komisijos pirmininkas vadovauja Komisijos sekretoriatui. Tuometinio Komisijos pirmininko V. Andriulio 2002-07-15 įsakymu Nr. P-11 patvirtintame ir Komisijos pirmininko A. Meškausko 2004-05-31 įsakymu Nr. P-14 pakeistame etatų sąrašė yra numatyta ir Komisijos sekretoriato vadovo pareigybė. Mūsų nuomone, Komisijos etatų sąrašė patvirtinta sekretoriato vadovo pareigybė neatitinka Lietuvos Respublikos Seimo 1999-06-10 nutarimu Nr. VIII-1223 (2003-03-20 nutarimo IX-1387 redakcija) patvirtintų Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuostatų 12 punkto 6 papunkčio.

Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuostatai Komisijos narių atleidimo tvarkos nereglamentuoja. Nagrinėjant Komisijos narių kadencijos pabaigos (atleidimo) procedūras pastebėta, kad kai kuriais atvejais Komisijos narių atleidimas pasibaigus kadencijai buvo įforminamas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimais (2004-01-29 nutarimas Nr. IX-1990, 2004-02-19 nutarimas Nr. IX-2035), kitu atveju Komisijos narys pasibaigus kadencijai Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu atleistas nebuvo, o naujas Komisijos narys buvo paskirtas 2004-06-29 nutarimu Nr. IX-2306. Audito metu nustatyta, kad pastaruoju Komisijos nario kadencijos pasibaigimo atveju Valstybinės socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui nebuvo išsiųstas pranešimas apie šio nario atleidimo iš Komisijos datą, iki atleidimo dienos gautas draudžiamąsias pajamas ir įmokų sumas, o jam priklausantis atlyginimas buvo išmokėtas ne paskutinę kadencijos (atleidimo) dieną, o vėliau, atlyginimų Komisijoje mokėjimo dieną. Taip Komisija nesilaikė Lietuvos Respublikos darbo kodekso 141 straipsnio 1 ir 2 dalių ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-06-05 nutarimu Nr.

782 patvirtintų Apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimo įskaitos taisyklių 14 punkto (2003-06-12 nutarimo Nr.751 redakcija) nuostatų. Komisijos vidaus kontrolės priemonės neužtikrino, kad laiku būtų atsiskaityta su Komisijos nariu, pasibaigus jo kadencijai, ir Valstybinės socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui laiku būtų pateikta atitinkama informacija teisės aktų nustatyta tvarka.

Atsižvelgdami į nustatytas klaidas, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininkui A. Meškauskui rekomenduojame:

1. Numatyti papildomas vidaus kontrolės priemones, užtikrinančias ilgalaikio turto užregistravimą apskaitoje, atsiskaitymą su baigusiais kadenciją Komisijos nariais laiku ir teisės aktų nustatyta tvarka;

2. Komisijos etatų sąrašą suderinti su Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuostatais.

Prašytume iki 2005 m. gruodžio 31 d. informuoti Valstybės kontrolę apie pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą

Finansinio audito 2-ojo departamento direktorė

Vida Atraškienė

Vyresnioji valstybinė auditorė

Aurelija Brukštutė

Susipažinome:

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininkas

Algirdas Meškauskas

Vyr. finansininkė

Aurelija Miškinienė